

1. Europese Meesters

Een programma met meesterwerken uit de literatuur voor blazers en piano. Drie werken in drie verschillende bezettingen.

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)
 Quintet in E flat major KV 452 (1784)
 hobo - klarinet - fagot - hoorn - piano

Francis Poulenc (1909-1963)
 Sextuor (1932-1939)
 fluit - hobo - klarinet - fagot - hoorn - piano

Nicolai Rimsky-Korsakov (1844-1908)
 Quintet In B flat major opus posth. (1876)
 fluit - klarinet - fagot - hoorn - piano

Het prachtige Kwintet KV 452 van Mozart voor hobo, klarinet, fagot, hoorn en piano werd voor het eerst uitgevoerd op 1 april 1784. Op 10 april gaf de componist in een brief aan zijn vader een indruk van de première: "Ik had twee concerten gecomponeerd en nog een kwintet, dat een geweldig applaus kreeg: zelf beschouw ik het als het beste werk dat ik tot nu toe heb geschreven".

Als er één ding typerend is voor de muziek van Poulenc is het wel een naadloos samengaan van een neo-classicistische houding - tot uitdrukking komend in een voorliefde voor vormen uit de barok en het classicisme - en een smaakvol 'esprit Français'. Van het beroemde Sextuor voor fluit, hobo, klarinet, fagot, hoorn en piano van deze grootmeester bestaan twee versies. De componist voltooide het stuk in 1932, maar herzag het zeven jaar later grondig. In dit werk, dat met recht één van de belangrijkste werken voor deze bezetting genoemd mag worden, toont Poulenc zijn grote liefde voor blaasinstrumenten.

Het Kwintet van Rimsky-Korsakov voor fluit, hobo, klarinet, fagot en piano is geschreven in een typisch Russisch idioom. Het openingsdeel valt met de deur in huis door de krachtig ritmische beweging met, naast het stuwende openingsmotief, een tweede vloeiender thema. Het middendeel wordt door de hoorn ingezet met een solo, die door de andere blazers wordt overgenomen. Halverwege het langzame deel is een fugato voor de blazers. Net als met de fuga's voor piano uit dezelfde tijd wilde Rimski hiermee wellicht zijn vakmanschap tonen. Hij was er in elk geval zo tevreden over dat hij deze passages met nadruk in zijn memoires noemt. Met een vrolijkheid die herinnert aan het openingsdeel gaat de dartele beweging van het Rondo van start. Elk van de musici, behalve de fagotist, krijgt in dit deel de kans te schitteren in vier korte soli, die van elkaar gescheiden zijn door arpeggio's in de piano.

2. Tussen hoofdsteden

Een verrassend programma met twee sextetten en twee kwintetten.
 Plaatsen van handeling: Wenen en Parijs

Ludwig van Beethoven (1770-1827)
 Quintet in E flat major opus 16 (1796)
 hobo - klarinet - fagot - hoorn - piano
 Bohuslav Martinu (1890-1959)
 Sextet (1929)
 fluit - hobo - klarinet - fagot - hoorn - piano

André Caplet (1879-1925)
 Quintette (1898)
 fluit - hobo - klarinet - fagot - piano

Jean Françaix (1912-1997)
 l'Heure du Berger (1947)
 fluit - hobo - klarinet - fagot - hoorn - piano

Mozart's kwintet KV 452 stond model voor het Kwintet opus 16 voor hobo, klarinet, fagot, hoorn en piano dat Ludwig van Beethoven in 1796 componeerde. Gaat het bij Mozart om pure kamermuziek, Beethoven lijkt een pianoconcert in kleine bezetting geschreven te hebben.

Bovendien is Beethoven's muziek op grotere schaal opgezet, met name het eerste deel dat ongeveer de helft van het gehele werk beslaat. Net als het eerste deel is ook het lyrische Andante complexer van aard dan het overeenkomstige deel bij Mozart. Dit Kwintet wordt op uiterst luchtige wijze afgerond met een speels Rondo. Beethovens kwintet opus 16 is één van de belangrijkste werken uit zijn eerste periode'.

In zijn Sextet uit 1929 voor fluit, hobo, klarinet, fagot, hoorn en piano toont de Tsjech

Bohuslav Martinu zich een eclecticus pur sang. Dit is ongetwijfeld mede het gevolg van het feit dat hij in verschillende landen - waaronder Frankrijk en de Verenigde Staten - woonde en werkte, en met grote gretigheid kennis nam van de lokale muzikale cultuur. In zijn Sextet horen we de invloed van zijn Franse tijdgenoten en Stravinsky maar verrast hij de luisteraar in het vierde deel ook plotseling met een jazzy getinte Blues.

André Caplet schreef het Quintette voor fluit, hobo, klarinet, fagot en piano al op 20-jarige leeftijd. Het werk werd kort na het ontstaan in 1898 onderscheiden met een prestigieuze prijs. Anders dan bij veel werken van tijdgenoten als Debussy en Roussel, beantwoordde het Quintette wel aan de verwachtingen van de tijd. Het vernieuwende element zit in dit werk vooral in Caplet's gebruik van kleur. Het Quintette is geschreven in een klassieke vierdelige vorm. Prachtig van sfeer is het lyrische langzame deel. Dit prille maar fraaie werk van Caplet werd, vreemd genoeg, in de twintigste eeuw sterk verwaarloosd, maar wordt door het Hexagon Ensemble in dit programma nieuw leven 'ingeblazen'.

De uitsmijter in dit programma wordt gevormd door l'Heure du Berger van Jean Françaix. In dit werk worden drie generaties op humoristische maar tegelijkertijd genadeloze wijze verbeeld. In het eerste deel verschijnen 'Les Vieux Beaux'. De oudjes zijn niet meer al te goed ter been en gaan strompelend door het leven. In deel twee verschijnen de 'Pin-up Girls'. Verbeeld door een zwoele klarinet zijn zij slechts uit op uiterlijk vertoon. Deze dames worden gevolgd door 'Les petits nerveux', de beweeglijke jongste generatie die voor een hilarisch en adembenemd slot zorgt.

De uitsmijter in dit programma wordt gevormd door l'Heure du Berger van Jean Françaix. In dit werk worden drie generaties op humoristische maar tegelijkertijd genadeloze wijze verbeeld. In het eerste deel verschijnen 'Les Vieux Beaux'. De oudjes zijn niet meer al te goed ter been en gaan strompelend door het leven. In deel twee verschijnen de 'Pin-up Girls'. Verbeeld door een zwoele klarinet zijn zij slechts uit op uiterlijk vertoon. Deze dames worden gevolgd door 'Les petits nerveux', de beweeglijke jongste generatie die voor een hilarisch en adembenemd slot zorgt.

3. The British Connection

The British Connection: Het programma van de gelijknamige cd van het Hexagon Ensemble met Engels repertoire uit het begin en het midden van de 20e eeuw.

Joseph Holbrook (1878-1958)
Sextet Israfel opus 33b (1901)
fluit - hobo - klarinet - fagot - hoorn - piano

Gustav Holst (1874-1934)
Wind Quintet (1903)
fluit - hobo - klarinet - fagot - hoorn
Franz Reizenstein (1911-1968)
Trio opus 25 (1949)
fluit - hobo - piano

Gordon Jacob (1895-1984)
Sextet (1956)
fluit - hobo - klarinet - fagot - hoorn - piano

Allan Poe. De composities van Holbrook zijn geschreven in een toegankelijk muzikaal idioom vol verbeeldingskracht. Het Hexagon Ensemble vond dit interessante en bijna vergeten werk in The British Library in Londen.

Gustav Holst dankt zijn populariteit vooral aan het orkestwerk 'The Planets'. Toch heeft hij ook veel kamermuziek geschreven, waaronder zijn prachtige blaaskwintet. In dit werk, met zijn

typisch Engelse melodiegebruik en harmonieën, zijn ondermeer de invloeden te horen van zijn vriend Ralph Vaughan Williams.

Ook de 'Connection' in dit programma, Franz Reizenstein, liet zich inspireren door de lyriek van Vaughan Williams. Op de vlucht voor de nazi's kwam de in Neurenberg geboren Reizenstein op 23-jarige leeftijd aan in Londen. Hij zou hier tot aan zijn dood in 1968 blijven. In zijn indrukwekkende trio opus 25 is, naast de al eerder genoemde invloed van Vaughan Williams, ook die van vroegere leermeester Paul Hindemith te horen. Daardoor is de stijl van de 'Duitse Brit' Reizenstein het best te omschrijven als een combinatie van Engelse lyriek en krachtig Duits contrapunt.

Gordon Jacob onderging eveneens de invloed van Vaughan Williams, maar ook die van Russische en Franse componisten die aan het eind van de 19e en begin van de 20e eeuw actief waren. Zijn sextet uit 1956 is een indrukwekkend in memoriam voor zijn in 1955 overleden vriend, de hoornist Aubrey Brain. De noten A-B-E-B-A, afkomstig uit de naam AuBrEy BrAin, vormen de thematische basis voor alle delen van dit werk. Het werk werd voltooid op 28 maart 1956 en ging op 30 april van datzelfde jaar in première in Wigmore Hall in Londen. De uitvoering werd gegeven door het ensemble dat onder leiding stond van zijn zoon, de fameuze hoornist Dennis Brain die een jaar later verongelukte.

4. Entretiens avec Francis Poulenc

Een bijzondere samenwerking van het Hexagon Ensemble met de acteur Carol Linssen in een programma rondom Francis Poulenc. Carol Linssen wekt de componist tot leven met citaten uit interviews, radioprogramma's en brieven. Naast het Sextuor van Poulenc zelf krijgt in het programma de muziek die Poulenc geïnspireerd of geïrriteerd heeft een plaats.

Werken in dit programma:

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) Kwintet in Es groot KV 452 (1784)
hobo - klarinet - fagot - hoorn - piano

André Messager (1853-1929)/Gabriel Fauré (1845-1924) Souvenir de Bayreuth (1888)
fluit - hobo - klarinet - fagot - hoorn - piano

Sergej Prokofjev (1891-1953)
Delen uit: Visions Fugitives opus 22 (1917)
piano solo

Igor Stravinski (1882-1971)
Trois Pièces (1919)
klarinet solo
Claude Debussy (1862-1918)
Syrinx (1913)
fluit solo

Darius Milhaud (1892-1974)
La cheminée du roi René (1939)
fluit - hobo - klarinet - fagot - hoorn

Francis Poulenc (1899-1963)
Sextuor (1932-1939)
fluit - hobo - klarinet - fagot - hoorn - piano
Trio (1926)
hobo - fagot - piano
L'Histoire de Babar (1940-1945)
spreekstem - fluit - hobo - klarinet - fagot - hoorn - piano
Elégie (1957)
hoorn - piano

Francis Poulenc neemt een belangrijke plaats in binnen het repertoire van het ensemble: zijn Sextuor is een van de grootse meesterwerken voor de combinatie piano en blazers. Deze componist was ook een interessante persoonlijkheid in de turbulente kunstzinnige wereld in de eerste helft van de 20e eeuw. Temidden van de vele stromingen en stijlen wist hij een volstrekt eigen idioom te ontwikkelen en samen met zijn min of meer gelijkgestemde collega's van de "Groupe des Six" een onuitwisbaar stempel te drukken op de muziekgeschiedenis.

Met medewerking van arts, programmamaker, schrijver én Poulenc-kenner bij uitstek Erik Fokke is een voorstelling gemaakt rondom Francis Poulenc. Carol Linssen wekt de componist tot leven met citaten uit interviews, radioprogramma's en brieven. Naast het Sextuor van Poulenc zelf krijgt in het programma de muziek die Poulenc geïnspireerd of geïrriteerd heeft een plaats. Werken van componisten die hij bewonderde of verguisde geven een beeld van de boeiende persoonlijkheid Poulenc en de tijd waarin hij leefde en werkte.

Boekingen en meer informatie:

Wout van den Berg
Rijnhof 12
6715 LS Ede
tel. 0318 59 03 31
mob. 06 55 16 40 84
e-mail w.vdberg@hexagon-ensemble.com

www.hexagon-ensemble.com